

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه پیام نور

پایان نامه

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

در رشته حسابداری

دانشکده اقتصاد، مدیریت، حسابداری

گروه علمی حسابداری

عنوان پایان نامه:

بررسی رابطه بین عدم اطمینان کل بازار سهام با پیش بینی سود مدیریت

استاد راهنما:

جناب آقای دکتر عزیز گرد

استاد مشاور:

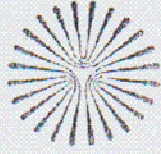
جناب آقای دکتر سید حسن صالح نژاد

نگارش:

علی سعدی

ماه و سال

بهمن ۱۳۸۹

دانشگاه گیلان
۱۳۷۷

* بسمه تعالی *

تصویب نامه پایان نامه

نام و نام خانوادگی : آقای علی سعیدی

رشته : ارشد حسابداری

پایان نامه تحت عنوان : " بررسی رابطه بین عدم اطمینان موجود در بازار سهام با پیش بینی های سود مدیریت در بورس اوراق بهادار تهران " که در مرکز بهشهر تهیه و به هیأت داوران ارائه گردیده است مورد تأیید می باشد.

تاریخ دفاع : ۹۰/۶/۲۸ نمره : درجه ارزشیابی : عالی

اعضای هیأت داوران :

نام و نام خانوادگی	هیأت داوران	مرتبه علمی	امضاء
۱- دکتر عزیزگرد	استاد راهنما	استادیار	
۲- دکتر سید حسن صالح نژاد	استاد مشاور	استادیار	
۳- دکتر عبدالکریم مقدم	استاد داور	استادیار	
۴- دکتر سید حسن صالح نژاد	نماینده گروه آموزشی	استادیار	

تقدیم به:

پدرم به استواری کوه

روح مادرم که به زلالی چشمه بود

همسرم به صمیمیت باران

و دخترم به طراوت شبنم

تقدیر و سپاس

از زحمات و راهنمایی‌های دلسوزانه جناب آقای دکتر عزیز کرد
که اینجانب را در تمام مراحل انجام این تحقیق یاری نمودند، صمیمانه
تشکر نموده و برای ایشان آرزوی موفقیت می‌نمایم.

چکیده

با افزایش عدم اطمینان اقتصادی در اوایل سال ۲۰۰۹ بسیاری از شرکت‌ها تغییرات عمده‌ای را در سیاست‌های آشکارسازی داوطلبانه خود اعلام کردند. در تحقیقات ثابت شده است که سرمایه‌گذاران نسبت به پیش‌بینی اخبار بد در مقایسه با اخبار خوب بیشتر حساس هستند. بعبارتی واکنش سرمایه‌گذاران به اخبار بد بالا می‌باشد و این واکنش به اخبار خوب در زمان وجود شرایط عدم اطمینان در بازار نزدیک به صفر است. در این تحقیق ارتباط بین شرایط عدم اطمینان موجود در بازار بورس اوراق بهادار تهران با پیش‌بینی سود هر سهم توسط مدیران بررسی خواهد شد. استدلال می‌شود که در شرایط عدم اطمینان تمایل مدیران به پیش‌بینی سود و انتشار این پیش‌بینی‌ها کمتر می‌شود. همچنین استدلال می‌شود با افزایش عدم اطمینان در بازار تمایل مدیران به انتشار اخبار خوب در مقایسه با اخبار بد، بیشتر می‌شود. نمونه آماری تحقیق حاضر شامل ۱۱۳ شرکت از شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می‌باشد که داده‌های تاریخی این شرکتهای مربوط به سالهای ۱۳۸۲ تا ۱۳۸۷، مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت. نتایج حاکی از وجود ارتباط معکوس و معنی‌دار بین شرایط عدم اطمینان با انتشار پیش‌بینی سود هر سهم مدیریت بود. همچنین نتایج نشان داد که عدم اطمینان بازار سهام تاثیر معنی‌داری در انتشار اخبار خوب پیش‌بینی سود هر سهم ندارد ولی انتشار اخبار بد را کاهش می‌دهد.

فهرست مطالب

فصل اول: کلیات	۱
۱-۱) مقدمه	۲
۲-۱) بیان مسئله	۲
۳-۱) ضرورت انجام تحقیق	۴
۴-۱) اهداف و سوالات تحقیق	۴
۱-۴-۱) سوالات تحقیق	۵
۵-۱) فرضیه های تحقیق	۵
۶-۱) روش تحقیق	۶
۱-۶-۱) جامعه آماری	۶
۲-۶-۱) روش جمع آوری داده ها	۷
۳-۶-۱) روش تجزیه و تحلیل داده ها	۷
۱-۳-۶-۱) اندازه گیری متغیرها	۷
۲-۳-۶-۱) مدل آزمون فرضیات	۸
۷-۱) قلمرو زمانی تحقیق	۹
۸-۱) قلمرو مکانی تحقیق :	۹
۹-۱) تعریف واژه گان تحقیق	۹
۱۰-۱) خلاصه فصل	۱۰
فصل دوم: مبانی نظری و ادبیات تحقیق	۱۱

۱۲(۱-۲)مقدمه
۱۲(۲-۲)جایگاه سود در تئوری حسابداری
۱۴(۳-۲)سودمندی در پیش بینی
۱۵(۴-۲)پیش بینی سود توسط تحلیل گران
۱۶(۵-۲)پیش بینی سود توسط مدیران
۱۹(۶-۲)پیش بینی سود های حسابداری آینده
۲۰(۷-۲)تاریخچه پیش بینی سود
۲۲(۸-۲)تحقیقات تجربی در ارتباط با پیش بینی سود
۲۲(۱-۸-۲)تحقیقات انجام شده در سایر کشورها
۲۶(۲-۸-۲)تحقیقات انجام شده در ایران
۳۲(۹-۲)شرایط عدم اطمینان در تصمیم گیری
۳۶(۱۰-۲)تعریف عدم اطمینان
۳۶(۱۱-۲)عوامل عدم اطمینان
۳۶(۱-۱۱-۲)نبود اطلاعات
۳۷(۲-۱۱-۲)انباشتگی اطلاعات (پیچیدگی)
۳۷(۳-۱۱-۲)شواهد متضاد
۳۷(۴-۱۱-۲)ابهام
۳۸(۴-۱۱-۲)اندازه گیری
۳۹(۱۵-۲)تحقیقات مرتبط با عدم اطمینان
۴۰(۱۶-۲)نتیجه گیری از مبانی نظری

۴۲	فصل سوم: روش تحقیق
۴۳	۱-۳) مقدمه
۴۳	۲-۳) سوالات و فرضیات تحقیق
۴۴	۱-۲-۳) سوالات تحقیق
۴۴	۲-۲-۳) فرضیه های تحقیق
۴۵	۳-۳) روش تحقیق
۴۵	۴-۳) جامعه آماری
۴۶	۵-۳) روش نمونه گیری
۴۶	نمونه گیری حذفی سیستماتیک
۴۷	۶-۳) حجم نمونه آماری
۴۸	۷-۳) روش جمع آوری داده ها
۴۸	۸-۳) دوره زمانی تحقیق
۴۸	۹-۳) روش تجزیه و تحلیل داده ها
۴۹	۱-۹-۳) بررسی نرمال یا غیر نرمال بودن داده های تحقیق
۵۰	۲-۹-۳) مفهوم واریانس و انحراف معیار
۵۰	۳-۹-۳) همبستگی و تجزیه و تحلیل رگرسیون
۵۱	۴-۹-۳) رگرسیون حداقل مربعات
۵۱	۵-۹-۳) روش آزمون معنی داری رگرسیون
۵۲	۶-۹-۳) ضریب تعیین R^2
۵۳	۱۰-۳) آزمون فرض آماری

۵۳ فرض صفر و فرض مقابل (۱-۱۰-۳)
۵۴ سطح معنی دار و خطاهای آماری (۲-۱۰-۳)
۵۵ متغیرهای تحقیق و نحوه محاسبه آنها (۱۱-۳)
۵۵ متغیر مستقل (۱-۱۱-۳)
۵۵ متغیر وابسته (۲-۱۱-۳)
۵۵ الگوی آزمون فرضیات (۱۲-۳)
۵۵ فصل چهارم: تجزیه و تحلیل اطلاعات و آزمون فرضیه (۱۲-۳)
۵۵ مقدمه (۱-۴)
۵۵ آمار توصیفی داده های تحقیق (۲-۴)
۶۱ آزمون نرمال بودن داده های تحقیق (۳-۴)
۶۱ نتایج آزمون فرضیه اول (۴-۴)
۶۴ نتایج آزمون فرضیه دوم (۴-۴)
۶۸ خلاصه (۷-۴)
۷۰ فصل پنجم: نتایج، پیشنهادات و محدودیت های تحقیق (۷-۴)
۷۱ مقدمه (۱-۵)
۷۱ خلاصه نتایج حاصل از آزمون فرضیات (۲-۵)
۷۶ خلاصه مطالعات نظری تحقیق (۳-۵)
۷۷ پیشنهادهای برآمده از تحقیق (۴-۵)
۷۷ محدودیتهای تحقیق (۵-۵)
۷۹ منابع و ماخذ (۵-۵)

فصل اول: کلیات

۱-۱) مقدمه :

اولین عاملی که تمام سرمایه گذاران باید مدنظر قرار دهند شرایط عدم اطمینان^۱ است. سرمایه گذاران با این امید دارایی ها را می خرند که انتظار دارند در طول چند دوره بعد بازده کسب کنند. این بازده را میتوان پیش بینی کرد، اگرچه ممکن است بازده پیش بینی شده محقق نشود. در واقع میتوان از طریق تجزیه و تحلیل روند گذشته و بررسی برخی متغیرهای اقتصادی روند سوددهی یک شرکت را پیش بینی نمود ولی آنچه که در واقعیت رخ میدهد؛ ممکن است با میزان پیش بینی شده متفاوت باشد.

موضوع تحقیق بررسی رابطه بین عدم اطمینان موجود در بازار سهام با پیش بینی سود مدیریت^۲ می باشد. در این فصل باعنوان کلیات تحقیق، نگاهی کلی و سطح بالا به پژوهش می شود. بنابراین ابتدا مساله تحقیق بیان میشود. هدف از ارائه این بخش آشنایی با موضوع تحقیق بصورت کلی و درک جوانب آن بلحاظ علمی میباشد. سپس در خصوص ضرورت انجام چنین تحقیقی در شرایط موجود بحث خواهد شد. در ادامه فرضیات تحقیق تدوین و مدلهای آماری لازم جهت آزمون آنها ارائه خواهد شد. در پایان کلمات کلیدی تحقیق بلحاظ عملیاتی تعریف خواهند شد.

۱-۲) بیان مسئله:

افراد در زندگی روزمره خود تصمیماتی می گیرند که مبتنی بر پیش بینی وضع آینده است. در واقع همه سعی میکنند که بین دو یا چند متغیر بنحوی ارتباط برقرار نمایند که بتوان از آن در پیش بینی استفاده کرد. سود و جریانهای نقدی یک واحد انتفاعی جزء اساسی ترین اطلاعاتی هستند که شالوده بسیاری از تصمیم گیریها و قضاوتهای استفاده کنندگان از اطلاعات مالی را تشکیل می دهند و پیش بینی سود آوری همواره یکی از موضوعات مورد علاقه استفاده کنندگان از اطلاعات مالی بوده است زیرا پیش بینی صحیحی از این ارقام می تواند در ایجاد تصمیم های صحیح نقش بسزایی ایفا کند.

در این میان پیش بینی سود هر سهم توسط مدیران واحدهای انتفاعی ممکن است تاثیر بسزایی در شکل دهی تصمیمات خرید و فروش سهام توسط سرمایه گذاران داشته باشد. مدیران بعنوان افرادی

^۱ Uncertainty

^۲ Management Earnings Forecasts

مطلع از وضعیت مالی و عملیاتی واحد می توانند دورنمای واضح تری از آینده شرکت ترسیم و ارائه نمایند.

با افزایش عدم اطمینان اقتصادی در اوایل سال ۲۰۰۹ بسیاری از شرکت‌ها تغییرات عمده‌ای را در سیاست‌های آشکارسازی داوطلبانه خود اعلام کردند. به عنوان مثال، بی ام و و سیسکو افق و بینش سودها و پیش بینی‌های فروش خود را توسعه داده، یک دامنه وسیع تری از نتایج را پیش بینی کردند یا همه با هم از تهیه راهنمای سود و سرمایه‌گذاری خودداری کردند. این پدیده به طور گسترده در نشریات بازرگانی تحت پوشش قرار گرفت. به عنوان مثال، اکونومیست در شماره ۲۸ فوریه ۲۰۰۹ خود بر کاهش راهنمایی سودها تأکید کرد.

مطالعات تحلیلی پیشین عدم اطمینان را در مدل‌های افشاگری داوطلبانه گنجانده است، اما معمولاً بر روی اندازه‌گیری عدم اطمینان در سطح شرکت متمرکز شده است. بهرحال، شواهد و نظریه‌ها نشان می‌دهد که اثر عدم اطمینان اقتصاد کلان بیشتر از اثر عدم اطمینان در سطح شرکت است و احتمال دارد نقش مهمی در تصمیمات پیش‌بینی مدیران از سود ایفا کند.

با توجه به این مطالعات، فرضیه‌هایی درباره اثر عدم اطمینان بازار بر روی هزینه‌ها و مزایای تهیه پیش‌بینی مطرح شد. تحقیق تجربی و تحلیلی پیشین در مورد افشاگری داوطلبانه نشان می‌دهد که هزینه‌های مهمی برای به دست آوردن اطلاعات پیش‌بینی سودهای پریا هو وجود دارد. این هزینه‌ها شامل از دست دادن اعتبار، کاهش قیمت ذخایر در نتیجه دست نیافتن به اهداف این سودها و پیگردهای قانونی احتمالی سهامداران است. به این دلایل، افزایش عدم اطمینان بازار می‌تواند به کاهش پیش‌بینی‌های مدیریت از سود منجر شود.

همچنین در تحقیقات ثابت شده است که سرمایه‌گذاران نسبت به پیش‌بینی اخبار بد^۱ در مقایسه با اخبار خوب^۲ بیشتر حساس هستند. بعبارتی واکنش سرمایه‌گذاران به اخبار بد بالا می‌باشد و این واکنش به اخبار خوب در زمان وجود شرایط عدم اطمینان در بازار نزدیک به صفر است.

در این تحقیق ارتباط بین شرایط عدم اطمینان موجود در بازار بورس اوراق بهادار تهران با پیش‌بینی سود هر سهم توسط مدیران بررسی خواهد شد. استدلال میشود که در شرایط عدم اطمینان تمایل

^۱ Bad news

^۲ Good news

مدیران به پیش بینی سود و گزارش این پیش بینی ها کمتر میشود. همچنین استدلال میشود با افزایش عدم اطمینان در بازار تمایل مدیران به انتشار اخبار خوب در مقایسه با اخبار بد، بیشتر می شود.

۳-۱) ضرورت انجام تحقیق

رشد و توسعه هرکشوری مستلزم بکارگیری منابع در شکل بهینه و هدایت آنها در مسیری صحیحی است. در هر جامعه ای، نهادهایی میتوانند در جهت تحقق این هدف گام برداشته و نقش موثری را در این راه ایفا کنند. بازارهای سرمایه و نهادهای مربوط به آنها، یکی از مهم ترین عوامل موثر در این فرآیند هستند. بازار بورس اوراق بهادار تهران مهمترین و اصلی ترین مرکز برای مبادلات سرمایه ای تلقی میگردد. بی شک فعالیت درست و صحیح آن میتواند نقش موثری در تخصیص بهینه منابع در سطح کلان اقتصادی داشته باشد و موجبات رشد و توسعه اقتصادی کشور را فراهم نماید.

قدر مسلم کارآیی این نهاد، مستلزم تصمیم گیری درست عوامل موجود در آن است. از آنجاییکه سرمایه گذاران بالقوه و بالفعل، مهمترین گروه فعال در این بازار هستند، پس تصمیم گیری مناسب آنها میتواند در هدایت سرمایه ها و تخصیص بهینه آنها، نقش بسزایی داشته باشد.

سرمایه گذاران هنگام تصمیم گیری برای خرید یا فروش سهام در بازار بورس اوراق بهادار تهران به سود هر سهم گزارش شده و سود هر سهم پیش بینی شده توجه میکنند و ممکن است هر یک از این دو را بعنوان ملاک سودآوری آتی قرار دهند. هرچند سازمان بورس الزاماتی را درباره انتشار پیش بینی سود هر سهم مقرر کرده است ولی تهیه اینگونه اطلاعات اضافی و انتشار آن توسط مدیران بعنوان افشای اختیاری^۱ اطلاعات مطرح می باشد. توجه بیشتر به این افشاها از جانب مدیران واحدهای اقتصادی می تواند بگونه ای باعث بکارگیری منابع در جهت توسعه و تولید باشد. همچنین وجود خلاء تحقیقاتی در این زمینه و لزوم تبیین رابطه این متغیر با سایر متغیرهای بازار، پژوهش در این زمینه را مهم و ضروری نشان می دهد.

۴-۱) اهداف و سوالات تحقیق :

^۱ Voluntary Disclosure

هدف کلی تحقیق، بررسی وجود پدیده عدم اطمینان در بازار بورس اوراق بهادار تهران و بررسی اثرات احتمالی این پدیده بر رفتار پیش بینی سود توسط مدیران شرکتهای بورسی می باشد. این هدف به اهداف فرعی ذیل تفکیک و درطول انجام تحقیق پیگیری خواهند شد.

انتخاب نمونه آماری مناسب باتوجه به فرضیات تحقیق و ویژگیهای جامعه آماری بصورتیکه نتایج حاصل از آزمون فرضیات در نمونه قابل تعمیم به کل جامعه آماری باشد.

۱) اندازه گیری میزان عدم اطمینان کل موجود در بازار بورس تهران
۲) بررسی فراوانی پیش بینی سود مدیران در شرکتهای نمونه و تفکیک آن به اخبار خوب و اخبار بد

۳) محاسبه متغیر کنترلی تحقیق در شرکتهای نمونه

۴) بررسی وجود ارتباط معنی دار بین متغیرهای تحقیق و آزمون فرضیات تحقیق

۵) تفسیر نتایج حاصل از آزمون و ارائه نتیجه گیری نهایی در خصوص سوالات تحقیق

۱-۴-۱) سوالات تحقیق:

موضوع این تحقیق بررسی ارتباط بین عدم اطمینان بازار و پیش بینی سود مدیران می باشد .

در این تحقیق به این سوالات پاسخ داده می شود.

۱) آیا بین عدم اطمینان در بازار سهام و تمایل مدیران به افشای پیش بینی سود ارتباط معنی داری وجود دارد؟

۲) آیا با افزایش عدم اطمینان در بازار سهام، تمایل مدیران به افشای اخبار خوب در پیش بینی سود بیشتر می شود؟

۳) آیا با افزایش عدم اطمینان در بازار سهام، تمایل مدیران به افشای اخبار بد در پیش بینی سود کمتر می شود؟

۱-۵) فرضیه های تحقیق

تحقیقات نشان میدهندکه وجود شرایط عدم اطمینان در بازار تاثیرات واضح و قاطعی بر روند و میزان سرمایه گذاری دارد و این شرایط نوسان در بازار را شدیدتر میکند. بنظر میرسد در شرایط عدم اطمینان، تمایل مدیریت جهت افشای پیش بینی سود کمتر شود. ازطرفی در این شرایط، مدیر تمایل

دارد اخبار خوب مربوط به آینده را (در مقایسه با اخبار بد) بیشتر افشا کند. بنابراین فرضیاتی بشرح ذیل تدوین و آزمون شده است.

فرضیه اول): بین عدم اطمینان کل در بازار سهام و تمایل مدیران به افشای پیش بینی سود ارتباط معنی داری وجود دارد.

فرضیه دوم (الف)): با افزایش عدم اطمینان کل در بازار سهام، تمایل مدیران به افشای اخبار خوب در پیش بینی سود، بیشتر می شود.

فرضیه دوم (ب)): با افزایش عدم اطمینان کل در بازار سهام، تمایل مدیران به افشای اخبار بد در پیش بینی سود، کمتر می شود.

۱-۶) روش تحقیق :

براین اساس تعدادی از شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران انتخاب شده و داده های مربوط به آنها در طول سالهای ۱۳۸۷-۱۳۸۲ جمع آوری می شود و رابطه میان متغیرها مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار می گیرد .

۱-۶-۱) جامعه آماری:

جامعه آماری این تحقیق شامل کلیه شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، غیر از شرکتهای واسطه گری مالی و بانکها می باشد انتخاب نمونه ها از میان شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران با در نظر گرفتن معیارهای زیر انجام می شود:

- ۱) پایان سال مالی شرکت منتهی به پایان اسفند باشد.
- ۲) شرکت در دوره مورد مطالعه تغییر سال مالی نداشته باشد.
- ۳) نماد معاملاتی شرکت به تابلوی غیر رسمی بورس منتقل نشده باشد.
- ۴) نماد معاملاتی شرکت فعال و حداقل یکبار در سال معامله شده باشد.
- ۵) اطلاعات مالی شرکت در دوره مورد مطالعه در دسترس باشد.
- ۶) در طول دوره تحقیق حداقل یکبار پیش بینی سود مدیریت منتشر شده باشد.

بنابراین روش نمونه گیری حذفی سیستماتیک است و براساس ملاحظات فوق شرکت‌هایی که شرایط مذکور را نداشته اند از نمونه حذف شده اند.

۱-۶-۲) روش جمع آوری داده ها :

با توجه به ماهیت این تحقیق از دو روش میدانی و کتابخانه ای استفاده می شود. روش کتابخانه ای : استفاده از منابع کتابخانه ای که شامل کتاب، مجلات، پایان نامه ها، مقالات و اینترنت می باشد. این روش برای انجام مطالعات مقدماتی ، تدوین فصل ادبیات تحقیق و چارچوب نظری پژوهش بکار می رود.

روش میدانی: برای جمع آوری داده های مربوط به فرضیات تحقیق به گروه شرکت های پذیرفته در بورس مراجعه خواهم نمود و پس از استخراج اطلاعات مورد نیاز از طریق نرم افزار تدبیرپرداز وبانکهای اطلاعاتی سازمان بورس و تجمیع داده ها در ستونهای Excel به آزمون و تحلیل و تفسیر نتایج جهت تصمیم گیری در خصوص فرضیات پژوهش می پردازیم..

۱-۶-۳) روش تجزیه و تحلیل داده ها :

۱-۶-۳-۱) اندازه گیری متغیرها

متغیر ها یی که باید در این مطالعه مورد اندازه گیری قرار گیرند، عبارتند از:

۱) عدم اطمینان کل بازار سهام ($MKTVOL$) : بازده بازار سهام تغییر در انتظارات سرمایه گذاران را منعکس می کند. این متغیر بوسیله انحراف معیار بازده شاخص کل بازار سهام در یک سال مالی که ارقام آن بصورت دوره ای از طرف سازمان بورس اعلام می شود، اندازه گیری خواهد شد. هرچه انحراف معیار بازده ها بیشتر باشد، عدم اطمینان در بازار بیشتر است. (متغیر مستقل)

عدم اطمینان کل = انحراف معیار بازده شاخص کل بازار بورس در دوره ۱۲ ماهه

۲) فراوانی پیش بینی سود مدیریت ($FREQ$): عبارت است از تعداد افشاهای اختیاری پیش بینی سود مدیریت که در طول یک سال از جانب شرکت موردنظر منتشر شده است. داده های مربوط به این متغیر از گزارش فعالیتهای هیئت مدیره شرکتها و ارقام بودجه ای منتشر شده هر شرکت بدست

می آید. (متغیر وابسته) این متغیر در آزمون فرضیه دوم به دو بخش اخبار خوب و اخبار بد تفکیک می شود.

- اخبار خوب (GOOD-NEWS): چنانچه پیش بینی سود مدیریت بیش از سود تحقق یافته باشد بعنوان اخبار خوب پیش بینی تلقی می شود.

- اخبار بد (BAD_NEWS): چنانچه پیش بینی سود مدیریت کمتر از سود تحقق یافته بعنوان اخبار بد در پیش بینی سود تلقی می شود.

فراوانی اخبار خوب یا بد در یک دوره بعنوان متغیر وابسته در آزمون فرضیه دوم خواهد بود. پیش بینی می شود ارتباط بین عدم اطمینان بازار سهام با اخبار خوب، مثبت و با اخبار بد منفی باشد.

۳) متغیرهای کنترلی شامل اندازه شرکت و نسبت MTB که هر دو خصوصیات شرکتها را کنترل می نمایند. اندازه شرکت از طریق لگاریتم طبیعی ارزش بازار سرمایه شرکت بدست می آید. نسبت MTB با تقسیم ارزش بازار سرمایه بر ارزش دفتری سرمایه بدست می آید. (ارزش بازار سرمایه عبارتست از تعداد سهام منتشره ضربدر میانگین قیمت هر سهم در سال موردنظر و ارزش دفتری از ترازنامه استخراج میگردد)

۱-۶-۳) مدل آزمون فرضیات

فرضیه اول: در این فرضیه تعداد پیش بینی های سود توسط مدیران در کل بازار بورس در یک دوره زمانی بعنوان متغیر وابسته خواهد بود و از طریق یک مدل رگرسیونی ارتباط آن با متغیرهای مستقل و کنترل برآزش می شود. مدل رگرسیونی به صورت ذیل خواهد بود.

$$FREQ_{it} = \beta_0 + \beta_1 MKTVOL_t + \beta_2 \text{Log_}MV_{it} + \beta_3 MTB_{it} + \epsilon$$

$FREQ_{it}$: فراوانی پیش بینی سود مدیریت در دوره t برای شرکت i

$MKTVOL_t$: درجه عدم اطمینان محاسبه شده در کل بازار سهام در دوره t

$\text{Log_}MV_{it}$: لگاریتم طبیعی ارزش بازار شرکت i در دوره t

MTB_{it} : نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری شرکت i در دوره t

در آزمون این مدل از نرم افزار spss استفاده می شود و چنانچه ضریب β_1 مخالف صفر باشد فرضیه اول تایید خواهد شد (انتظار می رود علامت این ضریب منفی باشد).

فرضیه دوم: آزمون فرضیه دوم براساس مدل مطرح شده در فرضیه اول خواهد بود. بااستثنای متغیر وابسته که در این فرضیه از متغیرهای GOOD-NEWS و BAD_NEWS بعنوان متغیر وابسته استفاده می شود.

۱-۷) قلمرو زمانی تحقیق:

محدوده زمانی تحقیق شامل شش سال متوالی از سال ۱۳۸۲ تا ۱۳۸۷ می باشد که بررسی فرضیات تحقیق با استفاده از داده های واقعی این سالها انجام می پذیرد. براساس هدف تحقیق اطلاعات مربوط به دوره فوق بررسی و شرکتی که در این دوره زمانی رویداد سقوط سهام داشته اند؛ مشخص خواهند شد.

۱-۸) قلمرو مکانی تحقیق:

قلمرو مکانی تحقیق بازار بورس اوراق بهادار تهران می باشد و تمامی شرکتهای پذیرفته شده در بورس که شرایط مذکور در بند جامعه آماری را داشته باشند؛ در نمونه آماری وارد میشوند.

۱-۹) تعریف واژه گان تحقیق:

عدم اطمینان: برآوردها و تخمین ها در بهترین حالت مبهم و در بدترین حالت، کاملاً اشتباه هستند. عدم اطمینان عبارتست از امکان تاثیر عوامل غیرمنتظره بر بازار و ابهام در خصوص شرایط آتی. این متغیر بوسیله انحراف معیار بازده شاخص کل بازار سهام در یک سال مالی که ارقام آن بصورت دوره ای از طرف سازمان بورس اعلام می شود، اندازه گیری خواهد شد. هرچه انحراف معیار بازده ها بیشتر باشد، عدم اطمینان در بازار بیشتر است. (متغیر مستقل)

فراوانی پیش بینی سود مدیریت: عبارت است از تعداد افشاهای اختیاری پیش بینی سود مدیریت که در طول یک سال از جانب شرکت موردنظر منتشر شده است. داده های مربوط به این متغیر از گزارش فعالیت های هیئت مدیره شرکتها و ارقام بودجه ای منتشر شده هر شرکت بدست می آید. (متغیر وابسته)